

Omvärldsbevakning

Månadsrapport

April 2026

Dnr 2026/00471-4

Denna publikation skyddas av upphovsrättslagen.

Citera gärna E-hälsomyndighetens rapporter men uppge alltid källa.

Omvärldsbevakning

E-hälsomyndigheten redovisar månadsvis händelser i omvärlden med bäring på myndighetens möjligheter att genomföra sina uppdrag eller händelser av intresse för myndigheten inom sektorn hälsa, vård och omsorg. Omvärldsbevakningen utgår från de fem strategiska utvecklingsområden där E-hälsomyndigheten valt att följa utvecklingen och analysera trender framåt.

E-hälsomyndigheten publicerar härmed rapporten Omvärldsbevakning för april 2026.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Thomas Petterson Westerberg.

I den slutliga handläggningen har utredare Carl-Magnus Hansson, utredare Åke Nilsson, utredare Fredrik Ribbing och utredare Amira Hentati medverkat. Utredare Carl-Magnus Hansson har varit föredragande.

Thomas Petterson Westerberg

Avdelningschef

Carl-Magnus Hansson

Föredragande

Sammanfattning

Omvärldsbevakningen för april månad utgår från de fem strategiska utvecklingsområden där E-hälsomyndigheten valt att följa utvecklingen och analysera trender framåt.

Rapporten är ett kunskapsunderlag, utan tillhörande analys, av händelser i omvärlden som kan komma att påverka myndighetens möjligheter att utföra sitt arbete.

En komplett innehållsförteckning återfinns på nästkommande sidor och här nedan lyfts några av de viktigaste händelserna inom respektive område.

Styrning och samordning

Här presenteras bland annat att E-hälsomyndigheten får fortsatt uppdrag om att genomföra och vidareutveckla den nationella digitala infrastrukturen, NDI. Vidare ger regeringen Vetenskapsrådet i uppdrag att förbereda ett nationellt samordningsansvar för grundläggande digital forskningsinfrastruktur.

Regler och lagstiftning, datatillgång

En proposition föreslår nya krav på datadelning i offentlig förvaltning. Sussa-regionerna överklagar kammarrättens dom kring otillåten direktupphandling. Här lyfts också information kring EHDS genomförandeakter och regulatoriska uppdateringar.

Digitala verktyg och AI

Regeringen förlänger E-hälsomyndighetens uppdrag om att fortsätta driva och utveckla en webbtjänst för jämförande av vårdgivare i primärvården. På området nämns också att Region Skåne beslutat avbryta införandet av Millenium/SDV.

Kompetens

Regeringen föreslår en ändring i hälso- och sjukvårdslagen, så att kommuner kan anställa läkare i den kommunala hälso- och sjukvården. Socialstyrelsen uppdras analysera hur patientsäkerheten kan stärkas genom säkerställande att vårdpersonal har de kunskaper som krävs för en god och säker vård.

Beredskap och säkerhet

Regeringen uppdrar åt E-hälsomyndigheten m.fl. att utreda och lämna förslag för att göra förskrivning och utlämning från apotek möjlig när tillgång till E-hälsomyndighetens register, system och tjänster saknas. Här presenteras också att Frankrike vill stärka sin digitala suveränitet och därför fasar ut Windows ur den offentliga förvaltningen.

Vid frågor, kontakta analysenheten på avdelningen för analys och statistik:

analys@ehalsomyndigheten.se

Sedan mars 2026 finns möjlighet att prenumerera på rapporten via RSS-flöde.

Innehåll

Sammanfattning	4
1 Styrning och samordning	8
1.1 Uppdrag – Uppdrag att utreda konsekvenser av ökat producentansvar för kemikalier i avloppsvattnet	8
1.2 Uppdrag – Förbereda inrättandet av funktion för god datahantering inom offentlig förvaltning	8
1.3 Uppdrag – Uppdrag att etablera den nationella digitala infrastrukturen för data inom hälsa, vård och omsorg	9
1.4 Budget – Vårdsatsningar i vårändringsbudgeten	9
1.5 Uppdrag – Satsningar på precisionshälsa	9
1.6 Uppföljning – Uppföljning av funktionshinderspolitiken 2025	10
1.7 Rapport – Utblick Norden – En belysning av hälso- och sjukvårdsreformer i Norge, Danmark och Finland	10
1.8 Regeringen presenterar nytt stödpaket till global hälsa	10
1.9 Uppdrag – Uppdrag till Vetenskapsrådet att förbereda ett nationellt samordningsansvar för grundläggande digital forskningsinfrastruktur	10
1.10 Projekt – Transkribering inom socialtjänsten	11
2 Regler och lagstiftning, datatillgång	11
2.1 Proposition – Nya krav på datadelning inom offentlig förvaltning	11
2.2 Sussa-regioner överklagar kammarrättens dom	12
2.3 Läkemedelsverket gör riktad tillsyn av e-handel med medicinteknik	12
2.4 EHDS- Genomförandakter och regulatoriska uppdateringar	12
3 Digitala verktyg och AI	13
3.1 Så moderniseras infrastrukturen för digital samverkan	13
3.2 Kartläggning – Forskarna: Fem hinder för att smidigt införa AI i vården	13
3.3 Möjligheter och risker med AI diskuterades på årets förvaltningspolitiska dag ...	14
3.4 Rapport – Dataskuld kan lamslå din AI-strategi	14
3.5 Uppdrag – E-hälsomyndigheten fortsätter utveckla tjänst för att jämföra vårdgivare	14
3.6 Region Dalarna ska breddinföra egenmonitorering	14
3.7 Ny version av Läkemedelsverkets AI-vägledning till sjukvården	15
3.8 Ny information om läkemedelstillgänglighet i söktjänst och på webbsidor	15

3.9 Studie – AI hittar läkemedelsfel nästan lika bra som erfaren farmaceut.....	15
3.10 Den statliga e-legitimationen Sverige-id godkänd av Digg.....	16
3.11 Betaversion av nya Vården i siffror lanserad – användare bjuds in att testa.....	16
3.12 Gartner: AI:s påverkan på jobben har bara börjat.....	16
3.13 Beslut – Region Skånes regionstyrelse: Införandet av Millennium avbryts.....	16
3.14 WHO Europa lanserar ny databas för digitala hälsoindikatorer.....	17
4 Kompetens.....	17
4.1 Uppdrag – Stärka patientsäkerhet genom säkerställd kunskapsnivå.....	17
4.2 Kommunerna ska få anlita läkare i de verksamheter som avser den kommunala hälso- och sjukvården.....	18
5 Beredskap och cybersäkerhet.....	18
5.1 Uppdrag – Uppdrag att säkerställa reservlösningar för läkemedel.....	18
5.2 Pågående åtgärder för att skydda operativa system från cyberhot.....	19
5.3 Uppdrag – Uppdrag till Socialstyrelsen att fortsätta förberedande åtgärder för att införa civilplikt inom hälso- och sjukvården samt tandvården.....	19
5.4 EU-kommissionen köper EU-moln för 20 miljarder.....	19
5.5 Nationell inköpsfunktion kan få medicinteknik-ansvar.....	20
5.6 Rapport – Ryska hackare stjälar lösenord via tusentals vanliga routrar.....	20
5.7 Ny AI-modell först att klara komplex flerstegsattacker.....	20
5.8 Frankrike fasar ut Windows – vill stärka sin digitala suveränitet.....	20
5.9 Rapport – Bristar i Sveriges digitala motståndskraft.....	21
6 Övrigt.....	21
6.1 Statistik om läkemedel 2025.....	21
6.2 Rapport – Europa tappar i konkurrenskraft inom life science.....	21

1 Styrning och samordning

1.1 Uppdrag – Uppdrag att utreda konsekvenser av ökat producentansvar för kemikalier i avloppsvattnet

Regeringen uppdrar åt Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket och Läkemedelsverket att tillsammans analysera och bedöma konsekvenserna av att avloppsvattendirektivets bestämmelser om ett utökat producentansvar genomförs i Sverige, för läkemedel och, i tillämpliga delar, för kosmetiska produkter.

Uppdraget ska slutredovisas senast 31 mars 2027.

<https://www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2026/04/uppdrag-till-tandvards--och-lakemedelsformansverket-och-lakemedelsverket-att-utreda-konsekvenserna-av-att-avloppsvattendirektivets-utokade-producentansvar-genomfors/>

1.2 Uppdrag – Förbereda inrättandet av funktion för god datahantering inom offentlig förvaltning

Regeringen ger Myndigheten för digital förvaltning (Digg) och Statistiska centralbyrån (SCB) i uppdrag att förbereda inrättandet av en ny funktion vid SCB som ska främja god datahantering inom den offentliga förvaltningen. Uppdraget innehåller möjligheter att lämna författningsförslag. Myndigheterna ska senast den 29 januari 2027 lämna en gemensam slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet.

<https://www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2026/04/uppdrag-till-myndigheten-for-digital-forvaltning-och-statistiska-centralbyran-att-forbereda-inrattandet-av-en-funktion-for-framjande-av-datahantering/>

1.3 Uppdrag – Uppdrag att etablera den nationella digitala infrastrukturen för data inom hälsa, vård och omsorg

Regeringen uppdrar åt E-hälsomyndigheten att fortsätta genomföra och vidareutveckla den nationella digitala infrastrukturen, NDI, för hälso- och sjukvård, tandvård och socialtjänst i enlighet med den genomförandeplan myndigheten tidigare har redovisat.

Aktuell fortsatt utveckling i det här uppdraget ska slutredovisas senast den 16 december 2026.

<https://www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2026/04/uppdrag-att-etablera-den-nationella-digitala-infrastrukturen-for-data-inom-halsa-var-d-och-omsorg/>

1.4 Budget – Vårdsatsningar i vårändringsbudgeten

Regeringen gör extra satsningar på 564 miljoner kronor för hälso- och sjukvården i vårändringsbudgeten. Det berör fler statligt finansierade IVF-besök, sommarbemanning inom hälso- och sjukvården och ett vaccinationspaket för äldre.

- Ökad möjlighet till IVF 327 Mkr*
- Sommarbemanning inom hälso- och sjukvården 250 Mkr
- Omfördelning av medel för nationell vårdförmedling för att delfinansiera sommarbemanning inom hälso- och sjukvården -125 Mkr
- Vaccinationspaket för äldre 112 Mkr

*Varav 100 miljoner kronor omfördelas inom ramen för anslaget.

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2026/04/en-varbudget-for-att-starka-och-skydda-svensk-ekonomi/>

<https://www.regeringen.se/contentassets/a94fe51795cc4496a7b5a3e3655552af/varandringgsbudget-for-2026-prop.-20252699.pdf>

1.5 Uppdrag – Satsningar på precisionshälsa

Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att under 2026 betala ut totalt 102 mnkr till tre nationella strukturer: Genomic Medicine Sweden (GMS), SPRINTR och Biobank Sverige. Målet är att stärka utvecklingen av precisionshälsa och att bygga upp infrastrukturer som gör det lättare att genomföra kliniska provningar.

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2026/04/regeringen-satsar-pa-precisionshalsa-och-kliniska-provningar/>

1.6 Uppföljning – Uppföljning av funktionshinderspolitiken 2025

Uppföljningen visar att personer med funktionsnedsättning har sämre hälsa och sämre tillgång till hälso- och sjukvård än befolkningen i stort. Rapporten slår också fast att digitaliseringen har stor potential att öka självständighet och tillgänglighet, men genomförandet brister ofta. Otillgängliga digitala tjänster riskerar att skapa nya hinder och förstärka befintliga ojämlikheter i samhället.

<https://www.mfd.se/material/publikationer/rapport/uppfoljning-av-funktionshinderspolitiken-2025/>

1.7 Rapport – Utblick Norden – En belysning av hälso- och sjukvårdsreformer i Norge, Danmark och Finland

Utblick Norden ger en översikt av hur Norge, Danmark och Finland har reformerat sina hälso- och sjukvårdssystem under de senaste decennierna. Rapporten belyser olika vägval för ansvar, styrning och finansiering – och vilka resultat och utmaningar reformerna har lett till.

<https://extra.skr.se/skr/tjanster/rapporterochskrifter/publikationer/utblicknordenenbelysningavhalsoochsjukvardsreformerinorgedanmarkochfinland.96614.html>

1.8 Regeringen presenterar nytt stödpaket till global hälsa

Stödet innefattar 50 miljoner i kärnstöd till International Vaccine Institute för arbetet med vaccin i låginkomstländer och 2 miljoner kronor till Karolinska institutets och Handelshögskolan i Stockholms partnerskap för internationell politik och hälsodiplomati. Dessutom ger regeringen Socialstyrelsen 20 miljoner i stöd för donation av medicinteknisk utrustning och sjukvårdsmateriel.

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2026/04/regeringen-presenterar-nytt-stodpaket-till-global-halsa/>

1.9 Uppdrag – Uppdrag till Vetenskapsrådet att förbereda ett nationellt samordningsansvar för grundläggande digital forskningsinfrastruktur

Regeringen ger Vetenskapsrådet i uppdrag att förbereda ett nationellt samordningsansvar för grundläggande digital forskningsinfrastruktur.

Uppdraget baseras på det förslag till samordningsansvar för ett antal olika områden inom grundläggande digital forskningsinfrastruktur som Vetenskapsrådet tidigare redovisat (U2025/01486).

<https://www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2026/04/uppdrag-till-vetenskapsradet-att-forbereda-ett-nationellt-samordningsansvar-for-grundlaggande-digital-forskningsinfrastruktur/>

1.10 Projekt – Transkribering inom socialtjänsten

Kalmar kommun har i samarbete med Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) undersökt möjligheterna att använda en AI-baserad transkriberingstjänst inom socialtjänsten. Syftet är att effektivisera dokumentationen av möten mellan socialsekreterare och enskilda, samtidigt som integriteten skyddas.

IMY har i projektet bedömt om det finns rättsliga förutsättningar för att använda en sådan tjänst enligt dataskyddsförordningen (GDPR). Myndigheten konstaterar att det finns en rättslig grund för behandlingen av personuppgifter, även känsliga sådana, men betonar vikten av att säkerställa att behandlingen är nödvändig och proportionerlig.

För att skydda de enskildas integritet krävs mänsklig kontroll av AI-genererade transkriberingar och sammanfattningar.

<https://www.imy.se/publikationer/transkribering-inom-socialtjansten/>

2 Regler och lagstiftning, datatillgång

2.1 Proposition – Nya krav på datadelning inom offentlig förvaltning

För att uppnå de politiska målen på området digital förvaltning behöver datadelningen inom den offentliga förvaltningen effektiviseras.

I denna proposition föreslås en ny lag om interoperabilitetskrav för datadelning inom den offentliga förvaltningen. Lagen ska tillämpas av statliga myndigheter under regeringen, kommuner, regioner och kommunala bolag vid datadelning som sker återkommande eller i större omfattning.

Den nya lagen föreslås träda i kraft den 15 augusti 2026.

<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/proposition/2026/04/prop.-202526244>

2.2 Sussa-regioner överklagar kammarrättens dom

De nio Sussa-regionerna kommer att överklaga kammarrättens dom om otillåten direktupphandling. Bland annat då detta krävs för att Cosmic-leverantören Cambio ska ersätta regionernas miljonböter.

https://www.dagenssamhalle.se/styrning-och-beslut/juridik/sussa-regioner-overklagar-kammarrattens-dom/?utm_campaign=DS_Gratisbrev_Senaste_nytt&utm_medium=email&utm_source=Eloqua&details=DS_Gratisbrev_Senaste_nytt&elqTrackId=8d043c01772b4cec89f68aaf5d71bbdd&elq=563cc60c2d9e4c1792affdd9227d25fe&elqaid=61266&elqat=1&elqCampaignId=68408&elqcst=272&elqcsid=985&elqak=8AF52378EC450652D877BBB27825387B38AA18D4DC0A4694FFD7E4FE4B01A6CB03BF

2.3 Läkemedelsverket gör riktad tillsyn av e-handel med medicinteknik

Den riktade tillsynen fokuserar på företag som importerar medicintekniska produkter från länder utanför EU. Syftet är att stärka säkerheten i den snabbt växande e-handeln och säkerställa att produkter som når svenska konsumenter uppfyller EU:s regelverk för medicinteknik.

Läkemedelsverket (LV) ska genomföra både administrativa kontroller och inspektioner på plats för att säkerställa att produkterna uppfyller kraven i EU:s medicintekniska regelverk MDR och IVDR.

<https://www.lakemedelsverket.se/sv/nyheter/lakemedelsverket-granskar-importorer-av-medicintekniska-produkter-i-e-handeln>

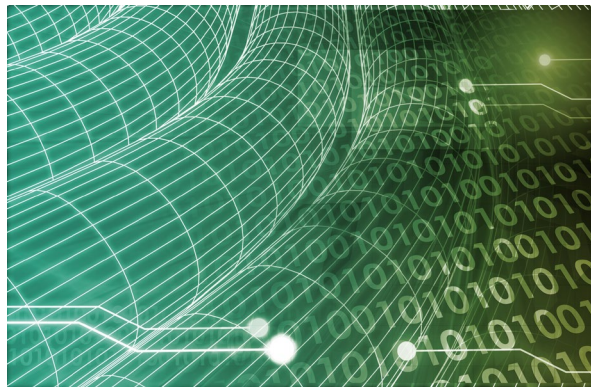
2.4 EHDS- Genomförandakter och regulatoriska uppdateringar

Under april har flera viktiga steg tagits i implementeringen av European Health Data Space (EHDS). Kommissionen har antagit en genomförandeakt enligt artikel 92(1) i

EHDS förordningen. Den reglerar etableringen och driften av EHDS Board, som får en central roll i styrningen av EHDS. Flera centrala genomförandeakter har också varit öppna för feedback under april och början av maj, men är i nuläget åter stängda. Artiklar som varit öppna på detta sätt är artikel 16 - Identification Management, artikel 23 - MyHealth@EU: Technical Development och artikel 77 - Dataset Descriptions.

<https://ehdsexplorer.eu/implementing-acts/art-92-1>

3 Digitala verktyg och AI

3.1 Så moderniseras infrastrukturen för digital samverkan

För att möta framtida behov och förenkla kundernas anslutningsprocesser genomför Inera ett tekniklyft av Nationella tjänsteplattformen. Samtidigt utvecklas nya lösningar för att göra hälsodata tillgängliga för fler aktörer. Chefsarkitekt Rolf Rönnback berättar om tidigare erfarenheter och kommande möjligheter med infrastrukturen för digital samverkan inom hälsa, vård och omsorg.

<https://www.inera.se/aktuellt/nyheter/sa-moderniseras-infrastrukturen-for-digital-samverkan/>

3.2 Kartläggning – Forskarna: Fem hinder för att smidigt införa AI i vården

Hur ska AI komma i verkligt bruk i vården? Forskare i Halmstad kartlägger vad som gör implementering svårare och lättare.

<https://www.dagensmedicin.se/vardens-styrning/digitalisering/de-granskar-trogt-inforande-av-ai-i-varden/>

3.3 Möjligheter och risker med AI diskuterades på årets förvaltningspolitiska dag

På årets upplaga av Förvaltningspolitisk dag diskuterades regeringens AI-politik, AI och rättssäkerhet samt hur statsförvaltningens AI-användning kan ta ett större kliv framåt. Erfarenheterna från myndigheterna som deltog i programmet visar att det finns möjligheter att utveckla verksamheten med hjälp av AI, men att riskerna ställer krav på tydlig styrning och kontroll.

<https://www.statskontoret.se/om-statskontoret/nyheter/2026/mojligheter-och-risker-med-ai-diskuterades-pa-arets-forvaltningspolitiska-dag/>

3.4 Rapport – Dataskuld kan lamslå din AI-strategi

Analysföretaget IDC konstaterar i sin rapport 2026 CIO Agenda Predictions att cio:er som dröjer med att åtgärda dataskulden kommer att möta 50 procent högre misslyckandegrader för AI och stigande kostnader, eftersom underprestation hos modellerna blottlägger problem med isolerade, redundanta eller undermåliga data.

<https://computersweden.se/article/4162507/om-dataskulden-inte-hanteras-kommer-den-att-lamsla-din-ai-strategi.html>

3.5 Uppdrag – E-hälsomyndigheten fortsätter utveckla tjänst för att jämföra vårdgivare

Regeringen förlänger E-hälsomyndighetens uppdrag om att fortsätta driva och utveckla en webbtjänst som gör det enklare för invånare att jämföra vårdgivare i primärvården. – När människor ska välja vård behöver de tydlig och lättillgänglig information. Den här tjänsten ska hjälpa invånare att jämföra vårdgivare och fatta välgrundade beslut, säger sjukvårdsminister Elisabet Lann.

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2026/04/e-halsomyndigheten-fortsatter-utveckla-tjanst-for-att-jamfora-vardgivare/>

3.6 Region Dalarna ska breddinföra egenmonitorering

Efter en lyckad pilot har Region Dalarna beslutat att egenmonitorering ska införas som ett ordinarie arbetssätt i både primärvård och specialistvård för de patientgrupper där det skapar störst nytta. Breddinförandet innebär att egenmonitorering ska införas som arbetssätt för relevanta patientgrupper inom både primärvård och specialistvård i regionen. Arbetssättet är inte avsett för alla patienter eller alla diagnoser, utan ska användas där det skapar tydlig nytta för både patient och verksamhet.

<https://www.mynewsdesk.com/se/regiondalarna/news/region-dalarna-ska-breddinfoera-egenmonitorering-508751>

3.7 Ny version av Läkemedelsverkets AI-vägledning till sjukvården

Läkemedelsverket publicerar en ny uppdaterad version av sin AI-vägledning till svensk sjukvård. De största nyheterna rör överväganden och risker gällande generativ AI-teknik samt hur AI-förordningen samspelar med gällande medicinteknisk lagstiftning.

<https://www.lakemedelsverket.se/sv/nyheter/ny-version-av-lakemedelsverkets-ai-vagledning-till-sjukvarden>

3.8 Ny information om läkemedelstillgänglighet i söktjänst och på webbsidor

Läkemedelsverket publicerar nu även information om planerade försäljningsuppehåll för läkemedel, både tillfälliga och permanenta. Samtidigt byter tjänsten namn från Sök restanmälda läkemedel till Sök anmälda försäljningsuppehåll och webbinformationen om läkemedelstillgänglighet har uppdaterats. Förändringarna ger vård, apotek och företag en mer samlad och aktuell bild av tillgänglighet för läkemedel.

<https://www.lakemedelsverket.se/sv/nyheter/ny-information-om-lakemedelstillganglighet-i-soktjanst-och-pa-webbsidor>

3.9 Studie – AI hittar läkemedelsfel nästan lika bra som erfaren farmaceut

Det visar en ny studie som Region Västmanland och Mälardalens universitet genomfört, medfinansierad av patientförsäkringen Löf.

”AI kan söka igenom enorma mängder data på bråkdelen av den tid det skulle ta för oss människor. Den mänskliga bedömningsförmågan behövs fortfarande, men genom att låta AI göra grovjobbet kan vi öka patientsäkerheten eftersom vi nu kan gå igenom mycket information som annars skulle ta lång tid att göra manuellt”, säger Anders Krifors, chefläkare och initiativtagare till studien, i ett pressmeddelande.

<https://medtech.di.se/studie-ai-hittar-lakemedelsfel-nastan-lika-bra-som-erfaren-farmaceut/>

3.10 Den statliga e-legitimationen Sverige-id godkänd av Digg

Digg har godkänt den statliga e-legitimationen Sverige-id, som Polismyndigheten tar fram. Privatpersoner får därmed ytterligare ett alternativ att välja på vid identifiering och inloggning i digitala tjänster. Planen är att Sverige-id ska finnas tillgängligt i december 2026.

<https://www.digg.se/om-oss/nyheter/digital-identitet/nyheter/2026-04-21-den-statliga-e-legitimationen-sverige-id-godkand-av-digg>

3.11 Betaversion av nya Vården i siffror lanserad – användare bjuds in att testa

En betaversion av den moderniserade webbplatsen Vården i siffror finns tillgänglig för test. Syftet är att skapa ett mer användarvänligt och målgruppsanpassat verktyg för uppföljning samt analys i hälso- och sjukvården.

<https://vardenisiffror.se/>

3.12 Gartner: AI:s påverkan på jobben har bara börjat

Kända företag har sagt upp tusentals anställda under de senaste månaderna, och många säger att AI har tagit över arbetstagarnas uppgifter.

Även om AI:s långsiktiga inverkan på arbetstillfällena och arbetsmarknaden fortfarande är osäker, förväntar sig it-analysföretaget Gartner mer kaos på arbetsmarknaden under de kommande åren på grund av AI. De förutspår att 32 miljoner arbetstillfällena kommer att förändras avsevärt av AI varje år på kort sikt. I slutändan förutspår företaget att AI kommer att skapa fler jobb än det ersätter från och med 2028 eller 2029.

<https://computersweden.se/article/4143673/ais-paverkan-pa-arbetskraften-har-bara-borjat.html>

3.13 Beslut – Region Skånes regionstyrelse: Införandet av Millennium avbryts

Region Skåne har presenterat tre handlingsalternativ för framtidens vårdinformationsmiljö. Samtidigt föreslås att Skånes Digitala Vårdprogram (SDV) avvecklas, efter att nuvarande generation av Millennium bedömts otillräcklig för regionens behov.

Av sju möjliga handlingsalternativ har tre valts ut för vidare analys:

1. Invänta och införa nästa generations vårdinformationsmiljö från Oracle.
2. Upphandla och införa en monolitisk lösning – ett nytt kärnsystem med en gemensam plattform.
3. Upphandla och etablera en modulär miljö – där flera system och komponenter från en eller flera leverantörer integreras.

<https://www.skane.se/om-region-skane/nyheter/2026/beslut-i-regionstyrelsen-inforandet-av-millennium-avbryts/>

3.14 WHO Europa lanserar ny databas för digitala hälsoindikatorer

Den 8 april lanserade WHO Europa en ny databas som samlar landsindikatorer för digital hälsa, datastyrning och informationssystem. Syftet är att ge beslutsfattare bättre möjligheter att jämföra länders digitala mognad och använda data som underlag för policyutveckling. Databasen innehåller ett brett spektrum av indikatorer, bland annat om nationella e-hälsostراتيجier, digital infrastruktur, interoperabilitet och elektroniska patientjournaler. WHO lyfter att verktyget ska stödja länder i att identifiera gap, prioritera investeringar och följa utvecklingen över tid.

<https://www.who.int/europe/news/item/08-04-2026-new-who-database-helps-countries-turn-health-data-into-better-policy>

4 Kompetens

4.1 Uppdrag – Stärka patientsäkerhet genom säkerställd kunskapsnivå

Uppdrag till Socialstyrelsen att analysera hur patientsäkerheten kan stärkas genom att säkerställa att vårdens personal har de kunskaper som krävs för en god och säker vård.

Syftet är att se över om det från nationell nivå går att stödja vårdgivarna i detta arbete. Arbetet ska utgå från EU:s regler om erkännande av yrkeskvalifikationer. Uppdraget är nummer 28 i myndighetens regleringsbrev

<https://www.statskontoret.se/statsliggaren/regleringsbrev/index?rbid=26324>

4.2 Kommunerna ska få anlita läkare i de verksamheter som avser den kommunala hälso- och sjukvården

Regeringen föreslår att hälso- och sjukvårdslagen ändras så att kommunerna ska få anlita läkare i de verksamheter som avser den kommunala hälso- och sjukvården. Lagändringen träder i kraft 1 augusti 2026.

<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/proposition/2026/04/prop.-202526216>

5 Beredskap och cybersäkerhet

5.1 Uppdrag – Uppdrag att säkerställa reservlösningar för läkemedel

Regeringen uppdrar åt E-hälsomyndigheten, Läkemedelsverket och Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket, TLV, att utreda och lämna förslag för att under fredstida kris, höjd beredskap och ytterst krig göra förskrivning och utlämning från apotek möjlig när tillgång till E-hälsomyndighetens register, system och tjänster saknas.

Andra myndigheter har vissa tidigare datum men E-hälsomyndigheten ska slutredovisa uppdraget senast 30 november 2027. För uppdragen avsätts totalt 16,5 miljoner kronor under 2026.

<https://www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2026/04/uppdrag-att-sakerstalla-reservlosningar-for-forskrivning-och-expediering-av-lakemedel/>

<https://www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2026/04/uppdrag-att-utreda-pappersrecept-i-alternativt-elektroniskt-format/>

5.2 Pågående åtgärder för att skydda operativa system från cyberhot

Ministern för civilt försvar Carl-Oskar Bohlin höll en pressbriefing tillsammans med chefen för Nationellt cybersäkerhetscenter John Billow den 15 april 2026 för att lyfta och uppmärksamma risker med cyberhot mot OT-system, det vill säga system för operativ teknik. Detta är system som ofta inte syns i vardagen men som styr kritisk infrastruktur i hela samhället, exempelvis för att hålla i gång kraftnät, hålla vattnet rent och sjukhus fungerande.

<https://www.regeringen.se/regeringens-politik/cybersakerhet/>

5.3 Uppdrag – Uppdrag till Socialstyrelsen att fortsätta förberedande åtgärder för att införa civilplikt inom hälso- och sjukvården samt tandvården

Regeringen uppdrar åt Socialstyrelsen att fortsätta arbetet med att utreda och vidta nödvändiga förberedelser för införande av civilplikt inom hälso- och sjukvården samt tandvården.

Uppdraget ska slutredovisas senast 31 jan 2027.

<https://www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2026/04/uppdrag-till-socialstyrelsen-att-fortsatta-arbetet-med-de-forberedande-atgarder-som-behovs-for-att-infora-civilplikt-inom-halso--och-sjukvarden-samt-tandvarden/>

5.4 EU-kommissionen köper EU-moln för 20 miljarder

EU-kommissionen meddelar att de nu har tilldelat kontrakt värda upp till 180 miljoner euro, motsvarande drygt 19 miljarder kronor, för så kallade suveräna molntjänster. Upphandlingen löper över sex år och ska göra det möjligt för EU:s institutioner och myndigheter att lagra och hantera data inom ramar som ger större kontroll över teknik, drift och lagstiftning.

<https://computersweden.se/article/4160873/eu-kommissionen-koper-eu-moln-for-20-miljarder.html>

5.5 Nationell inköpsfunktion kan få medicinteknik-ansvar

Medicintekniska produkter som behövs för att kunna administrera läkemedel kan på sikt vara lämpliga att ingå i sortimentet hos en framtida nationell inköpsfunktion.

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2026/03/nya-forslag-for-att-starka-sveriges-beredskap-vid-lakemedelsbrist/>

5.6 Rapport – Ryska hackare stjal lösenord via tusentals vanliga routrar

Enligt en ny rapport från brittiska National Cyber Security Centre (NCSC) har den ryska hackargruppen APT 28 på sistone attackerat tusentals routrar som tillhör konsumenterna, småföretag och myndigheter.

Syftet med attackerna är att använda routrarna för så kallade man-i-mitten-attacker, vilket i sin tur kan ge hackarna tillgång till lösenord och tokens för autentisering.

Bästa sättet att skydda sig är att uppdatera routerns mjukvara, men det kan även vara en klok idé att se över sina inställningar.

<https://computersweden.se/article/4155600/ryska-hackare-stjal-losenord-via-vanliga-routrar.html>

5.7 Ny AI-modell först att klara komplex flerstegsattack

Det brittiska AI-säkerhetsorganet AI Security Institute (AISI) varnar för att Anthropic's nya AI-modell Mythos är ett ”tydligt steg upp” vad gäller cyberhot.

Modellen är den första som klarat alla stegen i AISI:s mest avancerade simulerade cyberattack, ”The last ones”, ett test i 32 delar, från kartläggning av ett företagsnätverk till att ta över det. Tre av tio försök att genomföra attacken självständigt lyckades.

<https://omni.se/ny-ai-modell-forst-att-klara-komplex-flerstegsattack/a/bO8jRv>

5.8 Frankrike fasar ut Windows – vill stärka sin digitala suveränitet

Franska myndigheter vill stärka landets digitala suveränitet genom att beordra samtliga statliga departement att fasa ut Windows. Sedan tidigare har man även ersatt Teams och Zoom, och på sikt väntas ännu fler åtgärder.

Med anledning av den växande klyftan mellan EU och USA försöker franska myndigheter säkra landets digitala suveränitet, skriver The Next Web.

Direction interministérielle du numérique (DINUM), en myndighet som ansvarar för digitaliseringsfrågor, uppger nu att samtliga statliga departement ska byta ut Windows mot ett Linux-baserat operativsystem inom kort.

<https://www.voister.se/artikel/2026/04/frankrike-fasar-ut-windows-vill-starka-sin-digitala-suveranitet/>

5.9 Rapport – Brister i Sveriges digitala motståndskraft

Varken företag eller medborgare ser sin egen roll som central i att stärka Sveriges digitala motståndskraft. En ny rapport från cybersäkerhetsexperten DNV Cyber visar att företagsledare inom kritisk infrastruktur ser nationell cyberresiliens som någon annans ansvar, och att allmänheten inte förstår sin roll i att skydda samhället från cyberattacker.

<https://www.dnv.com/cyber/insights/publications/how-cyber-resilient-is-sweden/>

6 Övrigt

6.1 Statistik om läkemedel 2025

Under 2025 hämtade fler kvinnor än män ut läkemedel på recept. Uthämtningarna ökade markant för diabetes- och obesitasläkemedel av typen GLP-1- och GIP-agonister. Även uthämtningarna av östrogener för systemiskt bruk ökade, och med stora socioekonomiska skillnader mellan olika områden. Fyra av fem personer i åldern 75 år eller äldre hämtade ut läkemedel mot högt blodtryck.

<https://www.socialstyrelsen.se/publikationer/statistik-om-lakemedel-2025-2026-4-10194/>

6.2 Rapport – Europa tappar i konkurrenskraft inom life science

Trots en historiskt stark ställning visar utvecklingen att Europa nu förlorar mark i den globala konkurrensen. En ny rapport från EFPIA: "Assessing Europe's Competitiveness as a Location for the Life Sciences Industry", visar att både USA och Kina springer om inom kliniska prövningar, investeringar och utveckling av nya läkemedel. Trots en fortsatt stark grund inom forskning räcker det inte. Utan förändring riskerar Europa att tappa ytterligare mark.

<https://www.efpia.eu/media/5mvbnamw/assessing-europe-s-competitiveness-as-a-location-for-the-life-sciences-industry.pdf>

<https://www.lif.se/nyheter/2026/4/europa-tappar-i-konkurrenskraft-inom-life-science/>